

Hållbarhetsredovisning

Malmö pastorat

Organisationsnummer
2520031051

Räkenskapsår
2024

Svenska
kyrkan

Malmö

Inledande ord

”Vi måste alla ompröva vårt sätt att tänka kring livsstil, välfärd, hållbarhet och rättvisa: för skapelsen skull, för livets skull för våra barnbarns och deras barnbarns skull”

Utdrag ur ” Ett biskopsbrev om klimatet” skriven av Svenska kyrkans biskopar 2019

Svenska kyrkan Malmö är Sveriges största pastorat och består av sex församlingar med 105 byggnader, varav 22 kyrkor. Här finns en kyrkogårdsförvaltning och verksamhetsstöd såsom HR, IT, ekonomi, kommunikation och fastighet. Sammanlagt är det cirka 500 anställda samt många ideella och förtroendevalda.

För att bidra till en hållbar utveckling har Svenska kyrkan Malmö ett ansvar att implementera Agenda 2030 i verksamheten. Det gör vi genom Svenska kyrkans färdplan för klimatet, vår vision, policy och mål för hållbarhetsarbetet samt genom vår församlingsinstruktion där hållbarhet är ett prioriterat utvecklingsområde. Formellt har kyrkorådet det högsta ansvaret för Malmö pastorats hållbarhetsarbete, men det dagliga hållbarhetsarbetet drivs av församlingar, kyrkogårdsförvaltningen och verksamhetsstöd. Sedan 2023 finns även en hållbarhetsstrateg anställd för att vara ett stöd i att driva hållbarhetsarbetet framåt.

Hållbarhetsredovisning

Malmö pastorat gör årligen en hållbarhetsredovisning med en beskrivning över hur pastoratet arbetar med de fyra hållbarhetsdimensionerna: andlig/existentiell, social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. I avsnittet som handlar om ekologisk hållbarhet ingår även en klimatredovisning för att visa var Svenska kyrkan Malmös klimatpåverkan är och var åtgärder kan vidtas för att minska koldioxidutsläpp. I tidigare hållbarhetsredovisningar har klimatberäkningar främst gjorts för energi och resor, men i denna redovisning inkluderas även utsläpp från konsumtion, då detta är en betydande källa till koldioxidutsläpp. Hållbarhetsredovisningen är framtagen utifrån KRED-mallen som utgår från de fyra hållbarhetsdimensionerna och finns att hämta på Svenska kyrkans hållbarhetsportal.

Svenska kyrkans färdplan för klimatet

I december 2019 antog kyrkostyrelsen "Färdplan för klimatet" med sikte på att hela Svenska kyrkan ska vara klimatneutral 2030. Planen började gälla 2020 och de tre övergripande effektmålen för Svenska kyrkans färdplan för klimatet ska vara uppnådda 2030.

De tre effektmålen är:

1. Klimatneutralitet

Svenska kyrkan ska vara klimatneutral 2030. Klimatneutralitet innebär att inte lämna något nettobidrag till den globala uppvärmningen, det vill säga genom att minska utsläppen både inom kyrkans verksamhet och även genom minskad konsumtion.

2. Värderingsförändringar och andliga och existentiella frågor

Svenska kyrkan ska verka för den värderingsförändring som vi som mänsklighet behöver åstadkomma och lyfta andliga och existentiella aspekter av klimatkrisen. Detta ska bland annat ske genom att integrera klimatarbetet i kyrkans uppdrag.

3. Klimaträttvisa

Svenska kyrkan ska bidra till klimaträttvisa, vilket innebär att stärka stödet till de människor som drabbas mest av klimatförändringarnas effekter trots att de bidragit till dessa allra minst.

Svenska kyrkan Malmös hållbarhetsarbete utgår från de tre effektmålen och genomsyras i vår vision, policy och mål för hållbarhetsarbetet som beskrivs nedan.

Vår vision, policy och mål för hållbarhetsarbetet

Visionen och policyn för hållbarhetsarbetet är antagna i Kyrkofullmäktige och gäller från 2024-01-01 och ska revideras en gång per mandatperiod. Målen för hållbarhetsarbetet är antagna i Kyrkorådet och gäller från 2024-01-01 fram till 2030 och ska följas upp årligen i hållbarhetsredovisningen.

Vision för hållbarhetsarbetet

Svenska kyrkan Malmös vision för hållbarhetsarbetet är densamma som den gemensamma och övergripande vision: *"Ett enda bröd – en enda mänsklighet"*.

Världen och skapelsen är en, liksom mänskligheten är en och hör samman i Gud. Visionens uppdragsbeskrivning är att verka för försonad mångfald, vilket innebär att kärleken, friden och freden behöver utbredas i vår stad. Genom visionen visar kyrkan omsorg och respekt för skapelsen, och att alla våra handlingar behöver genomsyras av solidaritet, medmänsklighet och vördnad inför allt liv på jorden. Skapelsen är en gåva från Gud som mänskligheten har fått ett särskilt ansvar att förvalta. Genom att ta ansvar och bidra till kärlek och fred och inte åsamka skada på de ekosystem vi är beroende av och andra levande varelser vi delar jorden med, kan världen utvecklas och skapelsen leva.

Svenska kyrkan Malmös arbete, liv och tro genomsyras av hållbarhetsperspektiven (andlig, social, ekonomisk, ekologisk). Strategiska beslut ska föregås av hållbarhetsanalyser och i kyrkans praktiska arbete kopplas visionen till den grundläggande uppgiften: Gudstjänst, undervisning, diakoni och mission. I mötet med människor, i uppdraget att stå i Guds mission möter vi varandra med omsorg, undervisar om Guds skapelse, befrielsen i Jesus Kristus och det levande livet i den heliga Anden. Samt att kyrkan firar livet, ber om återupprättelse och verkar för försoning, fred och rättvisa i Guds tjänst.

Om vår hållbarhetspolicy

Svenska kyrkan Malmös hållbarhetspolicy knyter an till Agenda 2030 och de 17 globala målen. Genom hållbarhetspolicyn åtar sig Malmö pastorat att följa Svenska kyrkans färdplan för klimatet och det görs genom att arbeta med ständiga förbättringar inom åtta övergripande hållbarhetsmål (se tabell 1). Hållbarhetspolicyn bygger på Svenska kyrkan Malmös vision "ett enda bröd – en enda mänsklighet" och den övergripande uppdragsbeskrivningen att verka för försonad mångfald.

Hållbarhetspolicy

I Svenska kyrkan Malmös hållbarhetsarbete har vi ambitionen att förverkliga visionen genom att förmedla framtidshopp, ge möjlighet till gestaltande uttryck för samhällets människor och lämna positiva avtryck i Malmö och i världen. Det här innebär att:

- **Förmedla framtidshopp** genom att vara välkomnande och skapa platser och forum som inbjuder till samtal kring alla dimensioner av hållbarhet och att förmedla framtidstro och hopp i handling.
- **Ge möjlighet till uttryck** genom att uppmuntra, tillvarata och stärka anställda, ideellas och förtroendevaldas engagemang och kompetens inom hållbarhetsområdet samt uppmuntra alla att tänka brett inom hållbarhetens olika aspekter och dimensioner.
- **Lämna positiva avtryck** genom att i alla beslut beakta ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet i vilka finns en andlig dimension av hållbarhet, samt verka för en rättvis fördelning av jordens resurser. Följa den lagstiftning Svenska kyrkan Malmö berörs av, inklusive försiktighetsprincipen, och arbeta med ständig förbättring av pastoratets hållbarhetsarbete.

Hållbarhetspolicyn ska vara känd och förstådd, samt tillämpas i verksamheten och gäller alla anställda, förtroendevalda och även den som tillfälligt representerar Svenska kyrkan Malmö, exempelvis som konsult, när detta finansieras av pastoratet. Policyn ska ses över en gång per mandatperiod av strategigruppen hållbarhet.

Hållbarhetsmål

Hållbarhetsmålen visar Malmö pastorats riktning i hållbarhetsarbetet och gäller till 2030, se tabell 1. Församlingar, kyrkogårdsförvaltning och verksamhetsstöd beslutar själva om delmål och åtgärder. Under rubriken "Ekologisk hållbarhet" ges en övergripande sammanfattning av hållbarhetsarbetet utifrån de olika målområdena och i klimatredovisningen redovisas utsläpp inom områdena energi, transporter och konsumtion.

Tabell 1 visar Svenska kyrkan Malmös hållbarhetsmål.

Målområde 1: Kompetens och ledarskap	Övergripande mål: Svenska kyrkan Malmös hållbarhetsarbete präglas av stor kunskap, brett engagemang och ett tydligt ledarskap. Alla tar ansvar för att driva hållbarhetsarbetet framåt och viktiga steg i hållbarhetsarbetet kommuniceras på ett transparent sätt.
Målområde 2: Pastoral verksamhet	Övergripande mål: Svenska kyrkan Malmös arbete med gudstjänster, diakoni, undervisning och mission genomsyras av ett hållbarhetsperspektiv, samt uppmärksammar helandets och hoppets kraft.
Målområde 3: God ekonomisk hushållning	Övergripande mål: Svenska kyrkan Malmös finansiella placeringar ger önskad avkastning och tryggad värdesäkring och samtidigt medverkar till en hållbar utveckling genom ett etiskt ansvarstagande. Pastoratets ekonomiska förvaltning stöttar proaktiva, etiska och samhällsstödjande funktioner och långsiktigt hållbart församlingsbygge.
Målområde 4: Inköp	Övergripande mål: Svenska kyrkan Malmös konsumtion av varor och tjänster är resurssnål och har ett lågt klimatavtryck. Vid inköp och upphandling väljer vi i första hand alltid återbrukat, ekologiskt, miljömärkt, lokalproducerat och rättvisemärkt. När dessa inte finns att tillgå överväger vi att inte göra inköp.
Målområde 5: Byggnader och energianvändning	Övergripande mål: Klimatpåverkan från energianvändningen har minskat genom lägre förbrukning och våra fastigheter utvecklas och förvaltas på ett hållbart sätt. Senast år 2035 ska all använd energi vara förnybar, gäller el och fjärrvärme. När gas används som uppvärmning, ska vi påverka leverantören, till att minst 50% ska vara biogas.
Målområde 6: Transporter	Övergripande mål: Alla nödvändiga resor som sker på uppdrag av Svenska kyrkan Malmö görs med största möjliga miljöhänsyn och antal antalet personresor med bil och varutransporter har minskats och effektiviserats, jämfört med 2024. De resor som görs är fossilfria. För kortare resor ska resor ske med tjänstecykel eller buss. Vid längre resor tåg och buss, undantagsvis flygresor efter separat beslut.
Målområde 7: Kyrkogårdar och markanläggning	Övergripande mål: Svenska kyrkan Malmös kyrkogårdar och grönytor utvecklas och underhålls på ett resurseffektivt, klimatsmart och fossilfritt sätt som bidrar till ökad biologisk mångfald och värnar om kulturarv vid växtval. De är vackra platser för rekreation och reflektion, tillgängliga för alla och bidrar till att vara en grön oas i Malmö.
Målområde 8: Avfall och kemikalier	Övergripande mål: Svenska kyrkan Malmö förebygger avfall genom mer hållbar konsumtion och källsorterar allt avfall där det är möjligt. Vi har reducerat antalet miljö- och hälsofarliga kemikalier samt eftersträvar att använda kemikalier som gör minimal skada på miljö och hälsa.

Andlig/existentiell hållbarhet

Andlig/existentiell hållbarhet betonar hur viktigt det är att gå på djupet och att reflektera kring värdegrund, andlighet, människosyn och natursyn. Alla är vi en del av Guds skapelse.

Gud behöver människan som medskapare för skapelsens väl. Människans uppgift är att vara ödmjukt samarbetande med naturen. Uppgiften handlar om att värna och vårda Guds skapelse och i denna hållning sammanstrålar de ekologiska, sociala och ekonomiska dimensionerna. För Svenska kyrkan är detta centrala värden och arbetet med andlig/existentiell hållbarhet sker i första hand genom den grundläggande uppgiften och genom församlingarnas arbeten. Klimatångest, oro och känslan av att inte kunna påverka, är alla existentiella dimensioner av hållbar utveckling.

Möten, samtal och samarbeten

Svenska kyrkan Malmö är en del av den världsvida kyrkan och vill förmedla att livet är en gåva av Gud och vara del i ett samtal om vad detta betyder för varje människas förståelse av sig själv och sin plats på jorden. Möjligheten att nå en långsiktigt hållbar förändring hänger starkt ihop med att få bearbeta existentiella och andliga frågor och finna hopp och tillit för att kunna bidra både som enskild och som en del av en gemenskap, till en hållbar utveckling ur olika perspektiv.

Den grundläggande uppgiften i varje församling och pastorat i Svenska kyrkan, och som alla verksamheter ska präglas av, har fyra dimensioner: gudstjänst, undervisning, diakoni och mission. Dessa dimensioner kan inte särskiljas från varandra, men ta olika mycket plats och uttryck i olika sammanhang. Verksamheter i Svenska kyrkan Malmö möter alla åldrar – från vaggan till graven. Särskild kompetens finns för barn, unga och äldre – men vårt huvudsakliga hållbarhetsperspektiv handlar om att kyrkan är en generationsövergripande mötesplats. I Svenska kyrkan Malmö finns samtalsgrupper av många olika slag; bibelstudier, ungdomsgrupper, konfirmander, liturgiska gudstjänstgrupper etcetera. I alla dessa perspektiv lyfts människans ansvar att värna skapelsen och att eftersträva hållbarhet andligt/existentiellt. Samtal om ansvar för skapelsen, etiska dimensioner av att leva tillsammans i ett samhälle är ständigt aktuellt. Evangeliet om Jesus Kristus är till befrielse och föder lust att skapa hållbarhet och att ta hand om varandra och miljön. Med detta som grund förs samtal i samverkan brett i samhällslivet, till exempel genom ekumenisk och interreligiös samverkan, på förskolor, grundskolor, gymnasier och i samverkan med universitet. Svenska kyrkan Malmö samverkar på flera sätt med olika aktörer och organisationer med dessa perspektiv.

Nyckeltal	År 2024	År 2023
Besök i öppen verksamhet för vuxna (20 - 25 år)	444	308
Besök i öppen verksamhet för barn och unga (0 - 19 år)	15 677	15 200
Hembesök (förutom besök i samband med kyrkliga handlingar)	310	89
Antal besökare vid huvudgudstjänster	51 686	47 146
Antal dop	933	878
Antal konfirmander	526	466

Social hållbarhet

Social hållbarhet handlar om att skapa förutsättningar som gynnar människor positivt, tillgodoser alla människors grundläggande rättigheter och främjar ett rättvist samhälle där människor lever ett gott liv med god hälsa. Svenska kyrkan är en betydande aktör på det sociala området. Med människovärdet i fokus bidrar Svenska kyrkan till att minska utsatthet, skapar social sammanhållning och främjar respekten för mänskliga rättigheter.

Existentiell hållbarhet och motståndskraft

Existentiell hållbarhet och resiliens – motståndskraft – är centralt för hur vi möter livets utmaningar och kriser. Institutionssjälavården, det vill säga den själavård som Svenska kyrkan Malmö bedriver på sjukhus, fängelse, universitet, polisen, gymnasier och i hamnen, är ett stöd i människors existentiella där själavård erbjuder möjligheten att samtala om och bearbeta sina upplevelser med den kristna tron som grund. Forskning visar att personer med en värdegrund förankrad i exempelvis religiös tro hanterar livets svårigheter på ett integrerande sätt, där även det svåra kan rymma en livsbärande mening som bidrar till helande. Men det är också betydelsefullt att man ges möjlighet att samtala med en person som delar den religiösa tro man själv bär eller med en person som är troende oavsett religiös tillhörighet. Kyrkan har genom sin långa tradition av själavård, en unik möjlighet att bistå människor i livskrisen och därmed stärka såväl existentiell hållbarhet som resiliens hos den drabbade.

Vår diakonala verksamhet

Diakoni fokuserar på människovärdets okränkbarhet, försvarar rättvisan och därmed de mänskliga rättigheterna. Vår förståelse för diakoni utgår från ett rättfärdighetsperspektiv snarare än ett välgörenhetsperspektiv.

Några teman

Ensamhet är ett stort problem och påverkar också den psykiska hälsan, både bland äldre, barn och ungdomar/unga vuxna. Att förebygga psykisk ohälsa bland unga är en stor utmaning och barns rätt till andlig hälsa är en viktig del i detta arbete.

I församlingarna finns i dagsläget olika former av träffpunkter dit alla människor är välkomna. Förhoppningen är att dessa träffpunkter kan skapa gemenskapsarenor där människor otvunget kan mötas. Under 2020 startade en diakonal samtalsmottagning, Prata hjälper, där man kan boka samtalstid. Vad gäller ungas psykiska hälsa jobbar ett gymnasieteam med att ta emot ungdomar/unga vuxna både i grupp och i enskilda samtal.

Ekonomi, DEM är en diakonal ekonomisk mottagning som drivs av församlingarna i Svenska kyrkan Malmö. Vi möter människor regelbundet inom DEM där vi både kan stödja med pengar och ansökningar till olika fonder/gåvomedel men där vi även bistår med ekonomisk rådgivning. DEM har också dialog med socialtjänsten inom Malmö stad.

Missbruk och hemlöshet, det finns en stor grupp hemlösa och missbrukare i Malmö stad. Därför är vi delaktiga i en mängd befintliga relevanta nätverk och samordnande insatser för målgruppen (ex värmestugorna, crossroad, Maracana). Vi erbjuder fler mötesplatser med s.k. låg tröskel och särskilda mötesplatser för dem som vill lämna sitt missbruk.

Inom några av de lokala kyrkorna finns det möjlighet att både lämna in kläder och att få kläder (gratis), det finns även duschmöjlighet i en av kyrkorna. Gratis frukost serveras i en av kyrkorna 4 dagar/vecka. Soppa och/eller enklare lunch serveras också någon dag/vecka vid några av de kyrkor och en del av detta är också del av matsvinnarbete. Mat delas även ut som olika företag skänker till Svenska kyrkan Malmö.

Svenska kyrkan Malmö arbetar även med att upprätthålla kontakt med boenden såsom Jägersro och MiG. Vi erbjuder regelbunden mottagning för människor i asylprocessen, där de får rådgivning och stöd, samt tar emot personer i behov av rehabiliteringsinsatser och samsättning via Försäkringskassan. Diakoner är aktiva i flera nätverk, såsom "Sluta Skjut", lokalt beredskapsarbete och Samverkan Malmö.

Nyckeltal	År 2024	År 2023
Medelantalet anställda uppdelat på kön (%)	40% män och 60% kvinnor	48% män och 52% kvinnor
Åldersfördelning mellan anställda (% <30, 30–50, >50)	Födda: från 1996 – 2005: 4% från 1976 – 1995: 44% från 1957 – 1975: 52%	49 år. Medelålder män: 48 år och kvinnor 50 år.
Andel som omfattas av kollektivavtal	Samtliga anställda	Samtliga anställda
Sjukfrånvaro (om möjligt uppdelat i lång/kort tid)	Korttidssjukfrånvaro: 2,02% Långtidssjukfrånvaro: 3%	5,44%
Personalomsättning	8,4%	10,9%

Ekologisk hållbarhet

Ekologisk hållbarhet handlar om jordens ekosystem och om att långsiktigt behålla dess önskade funktioner. Idag är miljö- och klimatfrågorna våra tids största utmaningar och de pågående klimatförändringarna påverkar hela skapelsen. Allra mest påverkas livsmiljöer och människor som lever i utsatthet, därför är miljö- och klimatfrågorna också en fråga om klimaträttvisa.

Övergripande hållbarhetsarbetet

Svenska kyrkan Malmö har under 2024 aktivt arbetat för att bidra till de åtta hållbarhetsmålen (se tabell 1) och därigenom till Svenska kyrkans färdplan för klimatet. Nedan följer en sammanfattning över hur hållbarhetsperspektivet genomsyrat verksamheten.

Inom **kompetens och ledarskap** har bland annat strategigruppen hållbarhet fungerat som ett stöd i att driva hållbarhetsarbetet framåt. Gruppen består av deltagare från församlingar, kyrkogårdsförvaltning och verksamhetsstöd där syftet varit att öka engagemanget inom miljö och hållbarhet i pastoratet. Under året har strategigruppen deltagit vid pastoraler för att tala om hållbarhetsperspektivet samt publicerat positiva hållbarhetsnyheter i Veckonytt för att visa på det goda arbete som görs. Dessutom har delar av gruppen deltagit i Lunds stift miljönätverksträff, där Malmö pastorat vid ett tillfälle var värd. En film har spelats in för att sprida den nya hållbarhetspolicyn som även synliggörs för besökare i varje kyrka och församlingshem.

Friskvårdsgruppen arrangerade Blodomloppet och bjöd under hösten in en extern föreläsare för att prata om hållbart arbetsliv. Hållbarhetsstrategen har deltagit i ett nätverk som arrangeras av Hållbar utveckling Skåne för att lära mer om de inre utvecklingsmålen som är ett komplement till Agenda 2030 och hur de kan kopplas till Svenska kyrkan Malmö.

Inom den **pastorala verksamheten** uppmärksammandes Skapelsetid i S:t Petri församling, som pågick mellan 1:a september och 4:e oktober. Skapelsen stod i fokus vid en högmässa i S:t Petri kyrka och avslutades med en pilgrimsvandring och mässa på Franciskusdagen den 4:e oktober. I Hyllie församling har en miljögrupp bildats som arbetat med att driva hållbarhetsarbetet framåt där fokus varit inköp.

Inom **inköp** har Svenska kyrkan Malmö en stor möjlighet att minska koldioxidutsläpp genom att välja varor med lägre miljö- och klimatpåverkan och främja hållbar resursanvändning. Inköparsamordnaren har gått en utbildning inom hållbara inköp och deltar även i en nationell operativ grupp som driver arbetet med hållbara inköp framåt. Alla församlingar och kyrkogårdsförvaltningen har även fått en ökad insikt i vad en faktura kostar att hantera, detta i syfte att minska småinköp. Tre församlingar har anslutit sig till Sajkla, som är en digital plattform som kan användas för att öka återbruk av möbler. Syftet med Sajkla är att vända på inköpstrappan genom att öka delandet av möbler inom Svenska kyrkan och minska inköp av nya möbler.

Under 2024 har flera åtgärder gjorts för att **energieffektivisera byggnader**. Bland annat anlades och startades en solcellsanläggning i S:t Mikael's kyrka där även gamla pumpar, ventiler och termostater byttes ut. Flera fjärrvärme- och gasanläggningar har energioptimerats och i Oxie kyrka, S:t Pauli kyrka och Heliga Trefaldighets församlingshem har styrsystem bytts ut. För att öka insikten om energianvändning har energi- och hållbarhetsworkshops anordnats i församlingarna. Inom området klimatanpassning har Malmö pastorat tillsammans med Lunds stift tagit fram en rapport som handlar om hur framtida klimatet kan påverka kyrkor och kyrkogårdar. Inom projektet har klimatscreeningar beställts från SMHI för att analysera hur kyrkomiljöer påverkas av ett torrare, varmare och blötare klimat.

Transporter/resor är ett också område där Svenska kyrkan Malmö har en stor möjlighet att minska koldioxidutsläppen. En kartläggning har gjorts över pastoratets fordon, parkeringsplatser och antal laddstolpar för att få en nulägesbild. Under hösten gjordes en resvaneundersökning i delar av pastoratet, där resultat och förslag på åtgärder presenteras i början av 2025. Inom området hållbara transporter deltar hållbarhetsstrategen i en nationell operativ grupp som har till uppgift att driva arbetet framåt inom Svenska kyrkan.

Inom området **kyrkogårdar och markanläggning** har en hållbarhetsgrupp bildats med deltagare från kyrkogårdsförvaltningen. Gruppen har sett över användandet av truckar, i syfte att minska antalet transporter/förflyttningar på kyrkogårdarna. Förslag på åtgärder har tagits fram och ska testas under 2025.

Under 2024 har **avfallshanteringen** förbättrats och fullgod källsortering finns vid de flesta personalutrymmena. Svenska kyrkan Malmös postbil har fått tillstånd från Länsstyrelsen Skåne att transportera batterier och glöd/LED-lampor (farligt avfall) i bilen och kan nu hämta detta hos församlingarna. Enligt lag får inte församlingarna själva transportera farligt avfall till återvinningsstationer. Avfallet lämnas på Östra kyrkogårdens miljöstation.

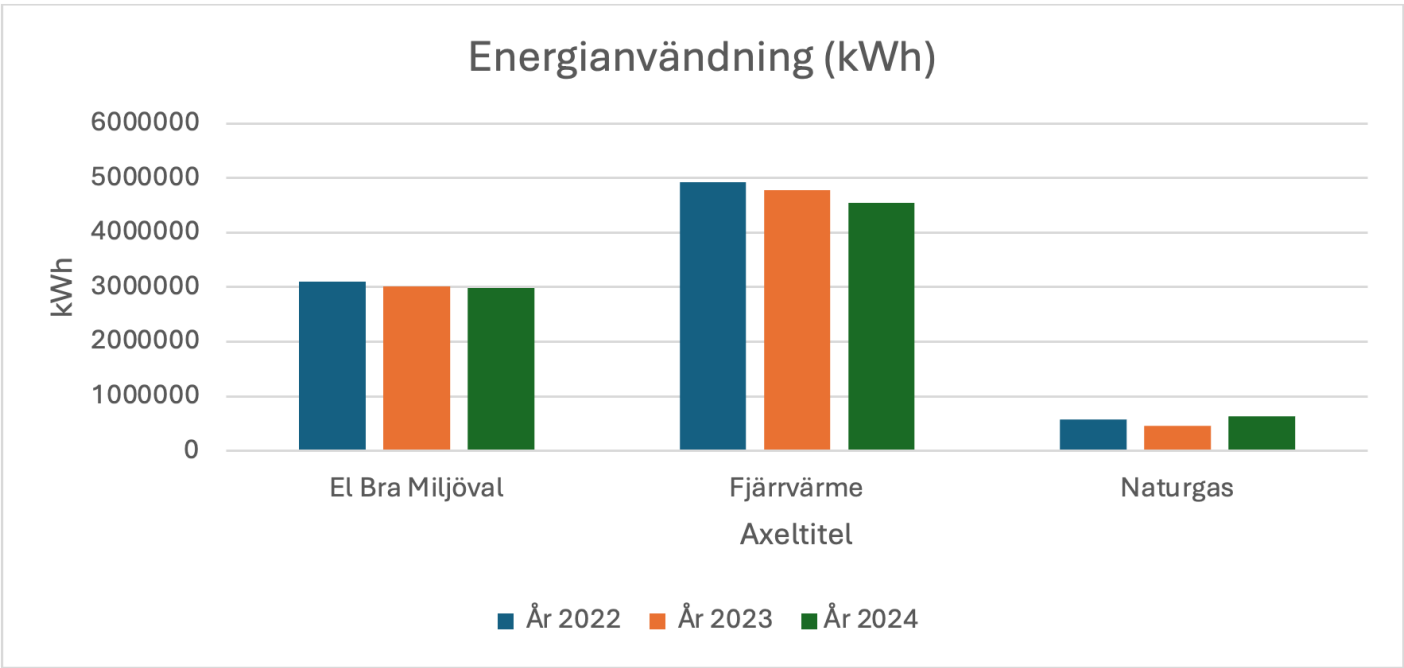
Klimatredovisning

I följande avsnitt redovisas utsläpp inom energi, resor och inköp av varor och tjänster. Samtliga utsläpp redovisas i ton koldioxidekvivalenter (CO₂e). Koldioxidekvivalenter är ett sätt att mäta olika växthusgaser på samma skala som koldioxid för att visa hur mycket de bidrar till klimatförändringar. Det gör att det går att jämföra alla växthusgaser i en gemensam enhet.

Energi

Energianvändning

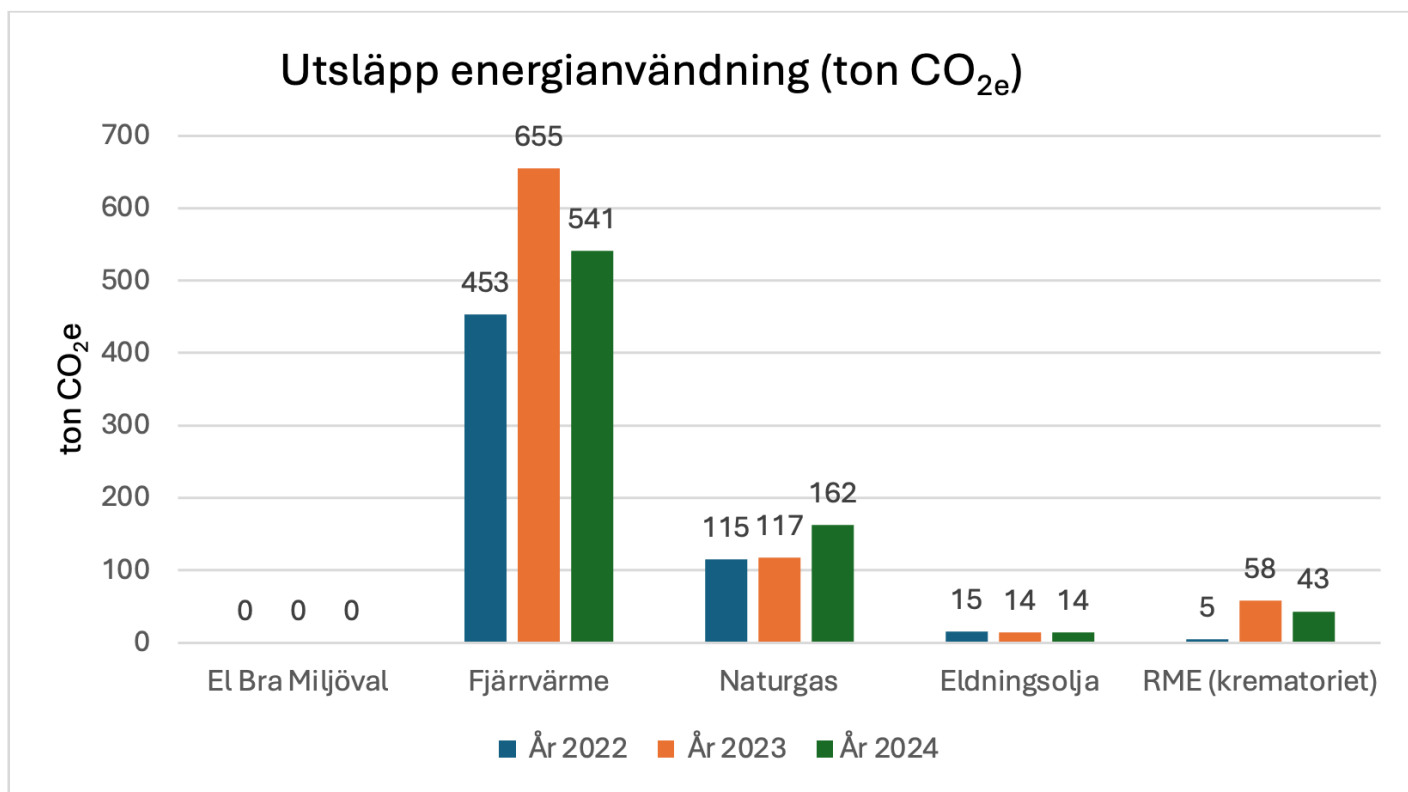
Under 2024 har förbrukningen av antal kilowattimmar (kWh) för el och fjärrvärme minskat som visas i **figur 1**. Däremot har förbrukningen av naturgas ökat. Det beror på att en värmepump blev stulen och en gaspanna fick kopplas in.

Figur 1 visar energianvändning i kilowattimmar (kWh) för el, fjärrvärme och naturgas för år 2022–2024.

Figur 2 visar utsläpp från energianvändning för år 2022 – 2024. Utsläppen från fjärrvärmen och RME har minskat jämfört med 2023, däremot har utsläppen från naturgas ökat. De totala utsläppen från energianvändningen har minskat med 84 ton jämfört med 2023. Under 2023 släpptes 844 ton CO₂e ut och under 2024 760 ton CO₂e.

Trots att utsläppen från energianvändningen har minskat behöver insatser göras för att minska klimatpåverkan väsentligt för att nå hållbarhetsmålet "Byggnader och energianvändning" (se hållbarhetsmålen i tabell 1). En möjlighet är att köpa miljövänlig fjärrvärme som har betydligt lägre klimatpåverkan. Samtidigt är det också viktigt att använda lokaler smart och effektivt för att minska energianvändningen.

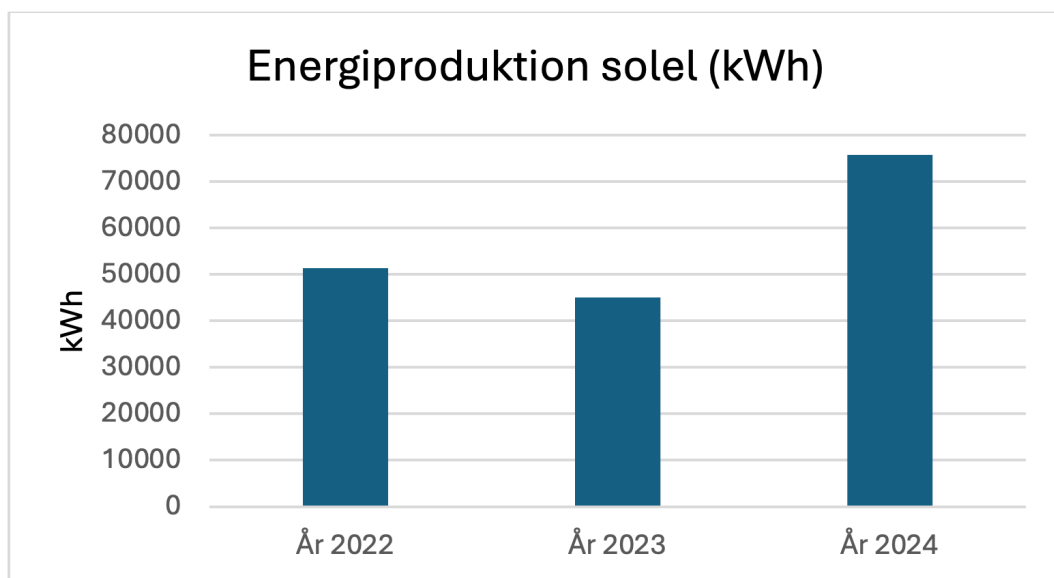

Figur 2 visar utsläpp för el, fjärrvärme, naturgas, eldningsolja och RME för år 2022 – 2024 i ton CO₂e.

Energiproduktion

Under 2024 har produktionen av solceller från Svenska kyrkan Malmö solceller ökat jämfört med tidigare år, se figur 3. Utsläppen som genererats från den producerade solcellen var 2,64 ton CO₂e under 2024.

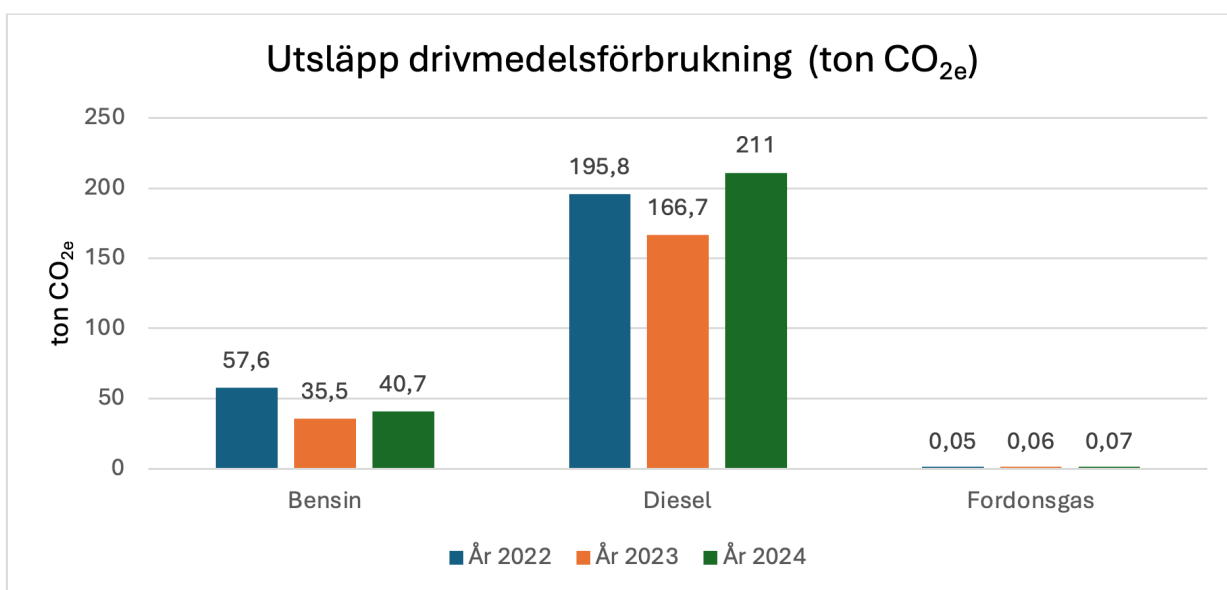
Figur 3 visar energiproduktion för solceller i kWh för år 2022 – 2024.

Resor

Drivmedelsförbrukning

Figur 4 visar utsläpp från drivmedelsförbrukning av bensin, diesel och fordonsgas. Drivmedelsförbrukningen är baserad på inköp av drivmedel till fordon och maskiner som Malmö pastorat äger. Utsläppen från bensin är ungefär detsamma som för 2023, däremot har utsläppen från diesel ökat något under 2024.

Utsläppen från drivmedelsförbrukningen har stor potential att minska. En förbättringsåtgärd kan vara att se över vilka fordon som kan tankas med HVO i stället för diesel. Klimatpåverkan från HVO är betydligt lägre jämfört med diesel och kan göra stor skillnad.

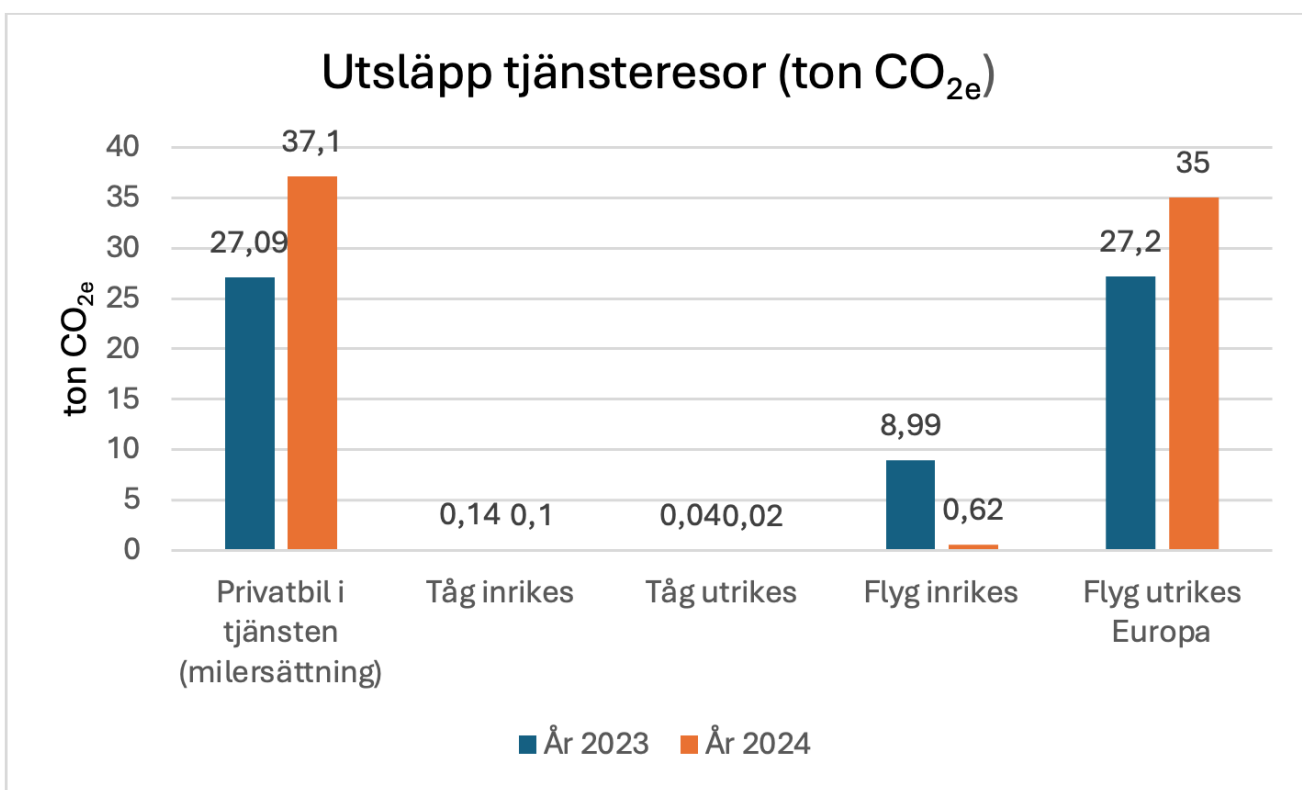

Figur 4 visar utsläpp från drivmedel i ton CO₂e för år 2022 – 2024.

Tjänsteresor

Figur 5 visar utsläpp från tjänsteresor för år 2023 – 2024. Utsläppen från privatbil i tjänsten har ökat med cirka 10 ton CO_{2e}, jämfört med 2023. När det gäller resor med flyg så har antal flygningar inrikes minskat markant. Även antal flygningar utrikes har minskat under 2024, men emissionsfaktorn har ökat vilket gör att utsläppen också har ökat. Under 2023 flög pastoratets medarbetare 151 674 km utrikes, jämfört med 129 869 km under 2024.

Även fast utsläppen från tjänsteresor är relativt små i jämförelse med drivmedelsförbrukningen, har Svenska kyrkan Malmö ett ansvar att minska utsläppen för att nå hållbarhetsmålet "Transporter". Under 2025 kommer rekommenderade åtgärder från resvaneundersökningen att ses över och implementeras för att bidra till ett mer hållbart resande inom tjänsten.

Figur 5 visar utsläpp från tjänsteresor i ton CO_{2e} för år 2023 – 2024.

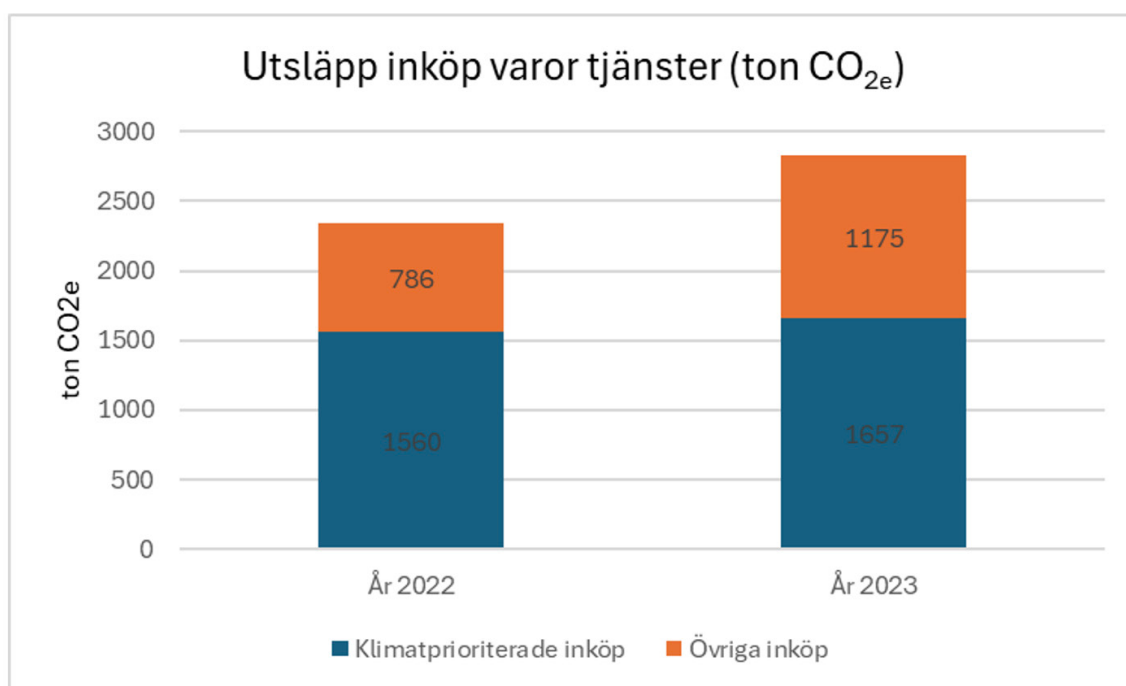
Konsumtion – Inköp varor och tjänster

Inom kategorin inköp av varor och tjänster ingår flera områden, bland annat avfall, bygg- och förbrukningsmaterial, kläder, fordon- och arbetsmaskiner, IT-hårdvara, kontors- och förbrukningsmaterial och livsmedel.

Utsläpp från inköp av varor och tjänster är ett område som har mycket hög klimatpåverkan. Att synliggöra utsläppen är viktigt av flera anledningar. Framförallt handlar det om att öka medvetenheten om hur vår konsumtion påverkar klimatet vilket i sin tur kan bidra till ett ökat ansvarstagande.

I VisA finns utsläppsdata för inköp av varor och tjänster. Utsläppen är beräknade utifrån en schablon per spenderad krona och inte utsläppsdata från leverantörer. Det här gör att statistiken är osäker, men den ger ändå en indikation på hur mycket Svenska kyrkan Malmös konsumtion påverkar klimatet.

Vid sammanställningen av hållbarhetsredovisningen finns endast statistik för 2022 och 2023 att hämta i VisA. För att ändå synliggöra utsläpp som genererats från Svenska kyrkan Malmös konsumtion visas utsläppen för de här åren i figur 6. Utsläppen är indelade i klimatprioriterade inköp och övriga inköp. Klimatprioriterade inköp är de varor som har högst klimatpåverkan och under 2023 har andelen ökat. Det är inte möjligt att få fram vilka specifika varor som har högst klimatpåverkan i VisA, utan endast vilka kategorier som har störst påverkan. Under 2023 stod IT-hårdvara, livsmedel och kontors- och förbrukningsvaror för de kategorierna med störst utsläpp. Genom att efterfråga klimatstatistik från leverantörer kan varor som har hög klimatpåverkan synliggöras. Det är ett viktigt steg för att arbeta mot och synliggöra en mer hållbar konsumtion.

Figur 6 visar utsläpp från inköp av varor och tjänster i ton CO_{2e} för år 2022 och 2023.

För avfall, IT, livsmedel och möbler har viss statistik från leverantörer för 2024 varit möjlig att få fram och presenteras nedan.

Avfall

Under 2024 har Svenska kyrkan Malmö källsorterat 55 936 kg avfall och samlat in 34 343 kg matavfall. Genom att sortera matavfall i stället för att slänga i restavfall har Svenska kyrkan Malmö sparat in 3434 kilo CO_{2e}. Det är lika mycket som 136 bilresor mellan Malmö och Göteborg.

Totalt slängdes 66 766 kg i restavfall, vilket är väldigt mycket. Här finns en stor möjlighet till förbättring. Restavfallshämtningen är dyr och taxan kommer att höjas under 2025, vilket gör att en förbättrad sortering är en vinning för både ekonomin och klimatet. Pågående görs insatser för att förbättra möjligheten till att källsortera och förslag har lagts fram för att köpa in större kärl för att kunna källsortera vid större samlingar såsom vid konvent och gemensamma konfirmandkvällar.

Tabell 2 visar en sammanställning över mängden avfall i kilo som genererats från församlingar, verksamhetsstöd och personalrum/kök på kyrkogårdsförvaltningen. Avfall som hämtas från de kärl som är placerade på kyrkogårdarna och är till för allmänheten är ej inräknade.

Tabell 2 visar antal kilo avfall från församlingar, verksamhetsstöd och personalrum/kök på kyrkogårdsförvaltningen.

Fraktioner	Kg
Tidningar	775
Wellpapp	12 459
Kontorspapper	7874
Pappersförpackningar	13 090
Plastförpackningar	9406
Glas	10 648
Metall	1684
Matavfall	34 343
Restavfall	66 766

IT

IT: s samarbetspartner Atea främjar cirkulär IT där fokus är att minska resursanvändningen genom att återanvända och återvinna IT-utrustning.

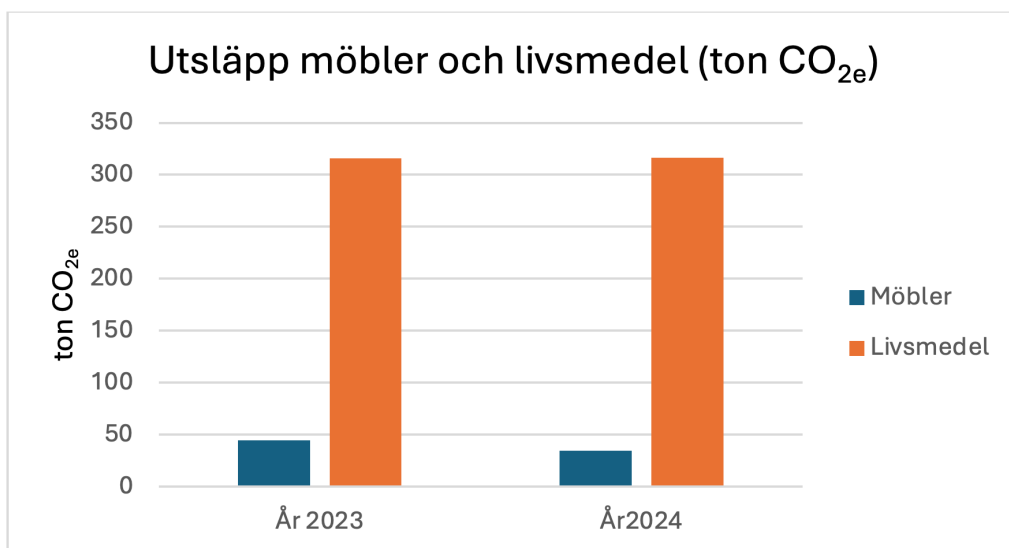
Genom cirkulär IT har Svenska kyrkan Malmö bidragit till en rejäl klimatbesparing under åren 2023 – 2024. Genom att återanvända och återvinna bärbara och stationära datorer samt skärmar gjordes en klimatbesparing på 12 309 kg CO₂e. Det här motsvarar 89 846 km körning med en genomsnittlig bensinbil eller 2, 24 varv runt jordklotet.

Livsmedel och möbler

Klimatpåverkan från livsmedel och möbler är generellt höga. För att få en uppfattning av varors klimatpåverkan har Svenska Miljöinstitutet (IVL) på uppdrag av Upphandlingsmyndigheten tagit fram emissionsfaktorer för att beräkna utsläppen. Utsläppen i figur 7 baseras på inköp i kronor, inte på specifika varors klimatpåverkan då det inte varit möjligt att få fram.

Under 2024 minskade inköp av möbler jämfört 2023. Inköp av livsmedel, inkluderat personalfika ligger på ungefär samma nivå som för 2023. Totalt är det höga utsläpp, över 300 ton CO_{2e} och här finns en stor potential att minska utsläppen genom att arbeta med hållbara inköp. Svenska kyrkan Malmö ska värna om skapelsen och medmänniskor, och att alltid konsumera hållbart är en del av vara kyrka.

Figur 7 visar utsläpp genererade från inköp av möbler och livsmedel i ton CO_{2e} för år 2022 och 2023.

Ekonomisk hållbarhet

Ekonomisk hållbarhet handlar om att använda och förvalta resurser ansvarsfullt och långsiktigt. Det innebär att resurser nyttjas effektivt och att deras värde upprätthålls genom lång användningstid, möjlighet att reparera, återanvända och återvinna varor och material. Den ekonomiska hållbarheten är också en rättvisefråga, alla har inte möjlighet att tillgå nya tekniska lösningar.

Nyckeltal	År 2024	År 2023
Antal misstänkta fall av korruption	Inga misstänkta fall har uppmärksammats.	Inga misstänkta fall har uppmärksammats.
Andel leverantörer som skrivit under leverantörskod	Samma uppgifter som för 2023.	Samtliga leverantörer Malmö pastorat har tecknat avtal med har undertecknat Svenska kyrkans Uppförandekod för leverantörer, idag finns det cirka 115 olika leverantörer.
Ange vilka ramavtal inom Svenska kyrkans gemensamma samverkande inköp som avropats	Sedan 2023 har tre nationella avtal tillkommit. Malmö pastorat avropar 43 stycken där Fortum har tillkommit under 2024. I övrigt avtal enligt 2023.	Av totalt 65 nationella avtal avropar Malmö pastorat från 42, främst är det inom IT och telefoni, (bland annat Telia, Canon och Atea) men även inom livsmedel, (Coop och Axfood), resor (främst NEX Travel och SJ). Samtliga nyanskaffningar inom maskiner och fordon finansieras via Autolease och DnB. De nationella avtal som Malmö pastorat inte använder i dagsläget är främst inom energi, laddstolpar och solpaneler.

Rekommendationer för framtida arbete

För att Svenska kyrkan Malmö ska nå de uppsatta hållbarhetsmålen till 2030 behöver takten i hållbarhetsarbetet öka. Det krävs flera insatser som integrerar hållbarhet i hela verksamheten och gör den till en självklar del i allt arbete. Hållbarhetsmålen bör därför tydligare förankras i all verksamhet och integreras i handlingsplaner samt följas upp. Även alla strategiska beslut bör föregås av en hållbarhetsanalys.

Utsläppen inom energi, konsumtion och transporter är stora och behöver sänkas markant. Inom energi bör möjligheten att gå över till miljövänlig fjärrvärme ses över. Samtidigt bör arbetet drivas på med att installera fler solceller och eventuellt solfångare. För att sänka energianvändningen är även beteendeförändringar viktiga där verksamheter behöver använda lokaler på ett mer effektivt sätt för att minska behovet av uppvärmning.

Utsläppen från konsumtionen från Svenska kyrkan Malmö är hög. Medvetenheten behöver öka för att både minska och effektivisera antal inköp samt välja varor med lägre klimatpåverkan. Svenska kyrkan Malmö behöver även bli bättre på cirkulär ekonomi, exempelvis inom delningstjänster och återvinning. Avfall är också ett område där det finns möjlighet till förbättring.

Inom transporter behöver insatser göras för att minska utsläppen från både tjänsteresor med egen bil och med verksamhetsfordon. Förslag på insatser från resvaneundersökningen bör arbetas igenom för att främja ett hållbart resande.

Det är också viktigt att lyfta arbetet med att bidra till värderingsförändring, vilket är ett av målen i Svenska kyrkans färdplan för klimatet. Att sprida hopp och visa på positiva framtidsbilder är extra viktigt nu, särskilt när många unga känner oro för bland annat klimatet. I omställningen spelar den inre hållbarheten en stor roll och här har Svenska kyrkan Malmö möjlighet att göra verklig skillnad.

Avslutande ord – Bön för skapelsen

Gud, du källa till allt liv, vi tackar dig för din underbara skapelse, synlig i miljön som omger oss. Stärk oss i vårt uppdrag att förvalta och visa omsorg om naturen, den som är dina händers arbete och som uppmuntrar oss att bevara livet i dess många former. Allt detta ber vi genom Jesus Kristus, som lever och leder med dig, i den heliga Andens enhet, en Gud, nu och alltid. Amen.

Malmö 2025-04-15

*Hållbarhetsredovisningen är sammanställd av
hållbarhetsstrateg Anna Krahner med hjälp av
medarbetare i Svenska kyrkan Malmö*

